

Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej w klasach I-III - course description

General information	
Course name	Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej w klasach I-III
Course ID	05.2-WP-PiWM-MESwS
Faculty	Faculty of Social Sciences
Field of study	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Education profile	academic
Level of studies	Long-cycle studies leading to MS degree
Beginning semester	winter term 2021/2022

Course information	
Semester	7
ECTS credits to win	4
Course type	obligatory
Teaching language	polish
Author of syllabus	• dr Iwona Kopaczyńska, prof. UZ • dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ • dr hab. Mirosława Nyczaj-Drag, prof. UZ • dr Klaudia Kasowska

Classes forms					
The class form	Hours per semester (full-time)	Hours per week (full-time)	Hours per semester (part-time)	Hours per week (part-time)	Form of assignment
Lecture	15	1	15	1	Credit with grade
Tutorial	15	1	15	1	Credit with grade

Aim of the course

Zapoznanie studentów z zagadnieniami z zakresu edukacji przyrodniczej i społecznej zgodnie z podstawą programową klas I-III; przygotowanie studentów do posługiwania się metodami poznawania i badania środowiska przyrodniczego oraz społecznego; nabycie umiejętności organizowania sytuacji edukacyjnych służących konstruowaniu przez dzieci wiedzy o otaczającej rzeczywistości społeczno-przyrodniczej; rozbudzanie wrażliwości na przyrodę , kształtowanie postawy poszanowania przyrody oraz refleksyjności w świecie dokonujących się zmian społeczno-kulturowych.

Prerequisites

Podstawy dydaktyki ogólnej, teorii wychowania oraz wiedza z zakresu psychologii rozwoju dziecka w wieku wczesnoszkolnym.

Scope

Wykłady

Instrumentarium metodyczne środowiska społeczno-przyrodniczego w kl. I-III (założenia, cele, podstawa programowa, treści kształcenia, metody, formy i środki realizacji). Znaczenie kontaktów z przyrodą w rozwoju i edukacji dziecka wczesnoszkolnego. Badanie przyrody żywej i nieożywionej na lekcjach w klasach początkowych. Dziecko w roli badacza i konstruktora wiedzy o świecie przyrodniczym i panujących w nim relacjach. Realizacja edukacji ekologicznej – drogi refleksji i praktyki. Wpływ człowieka na przyrodę. Sposoby walki z zagrożeniami i podejmowane działania profilaktyczne w kl. I-III. Dziecko jako uczestnik procesów społecznych. Zaniedbane obszary edukacji społecznej i możliwości ich modyfikowania. Realizacja treści prozdrowotnych, moralnych i społecznych w kl. I-III. Kreowanie tożsamości dziecka w relacjach z „innym” – chorym, niepełnosprawnym, biednym, wykluczonym, o innym kolorze skóry i odmiennych tradycjach oraz religii Wykorzystanie książek popularno-naukowych i literatury społeczno-obyczajowej w poszerzaniu wiedzy dzieci o sobie, innych i otaczającej rzeczywistości społecznej.

Konwersatoria

Analiza podstawy programowej i wybranych programów kształcenia pod kątem zawartości treści przyrodniczych, ekologicznych i prozdrowotnych. Treści przyrodnicze w podręcznikach do klas I-III – analiza podejmowanej tematyki, struktury zadaniowej oraz sposobów realizacji edukacji przyrodniczej. Metody poznawania i badania środowiska przyrodniczego: pomiar, obserwacja, doświadczenie, eksperyment. Konstruowanie sytuacji edukacyjnych aranżujących aktywność badawczą dzieci. Kształtowanie pojęć przyrodniczych ustalonych programem nauczania w klasach I-III (las, pole, łąka, staw, ssaki, ptaki itd.). Wycieczka jako forma bezpośredniego poznawania rzeczywistości:rodzaje wycieczek, planowanie i organizowanie, przygotowanie ścieżki dydaktycznej. Możliwości realizowania edukacji ekologicznej na lekcjach w klasach początkowych:świadomość i wyobrażenia ekologiczna; ochrona środowiska. Wymiary wiedzy społecznej w klasach I-III: problematyka programowa a rzeczywistość społeczno-kulturowa dziecka. Obserwacja, wywiad, ankieta, rozmowa jako narzędzia poznawania środowiska społecznego. Dziecko jako członek rodziny: wiedza o rodzinie i sposoby jej wykorzystywania oraz poszerzania o nowe aspekty (rodziny pełne, niepełne, rozbite, zastępcze, rozwód, itp.). Dziecko w relacji z osobami niepełnosprawnymi. Dziecko wobec problemu biedy i głodu – opracowanie przewodnika dla dzieci. Wiedza o Polsce i jej realizacja na lekcjach w klasach I-III; patriotyzm, tolerancja, relacje z sąsiadami, pozycja Polski na świecie. „Inny” w edukacji dzieci: rozumienie różnic kulturowych (tradycje, religie, obyczaje); ludzie na świecie (problemy rasowe i demograficzne). Realizacja treści społecznych w rozwiązaniach zagranicznych.

Teaching methods

Wykład, praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, burza mózgów, klasyczna metoda problemowa, dyskusja, projekty grupowe, nauczanie praktycznego działania

Learning outcomes and methods of theirs verification

Outcome description	Outcome symbols	Methods of verification	The class form
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: E.4.K2.Budzenia i podtrzymywania w uczniach ciekawości odkrywcy.; E.4.K1. Rozbudzania szacunku dla myślenia naukowego;	• PPiW_K-03	• a discussion	• Lecture • Tutorial
Zaprojektować eksperyment uczniowski z zakresu wiedzy przyrodniczej; Dostrzec i skomentować podstawowe prawa fizyki zachodzące w otoczeniu ucznia; Wykonać proste doświadczenie za pomocą przedmiotów codziennego użytku i przeanalizować z uczniami jego przebieg.	• PPiW_U-01 • PPiW_U-02 • PPiW_U-03 • PPiW_U-04 • PPiW_U-06 • PPiW_U-07 • PPiW_U-08	• an ongoing monitoring during classes	• Lecture • Tutorial
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: E.4.W1. Sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej o środowisku przyrodniczym i środowisku społecznym oraz wiedzy metodycznej do projektowania zajęć dydaktycznych w zakresie edukacji środowiskowej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej; E.4.W2. Znaczenie stwarzania warunków do zajęć badawczych i eksperymentów oraz organizowania sytuacji edukacyjnych umożliwiających dzieciom lub uczniom samodzielną eksplorację; E.4.W3. sposoby kształtowania przedsiębiorczości u dzieci lub uczniów.	• PPiW_W-10 • PPiW_W-11	• an evaluation test	• Lecture • Tutorial

Assignment conditions

Wykłady Pozytywnie zaliczone kolokwium Konwersatorium: Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach zajęć oraz pozytywna ocena z kolokwium. Ocena końcowa -średnia arytmetyczna ocen z wykładów i konwersatorium.

Recommended reading

1. Grzybowski P., Spotkania z innymi, Kraków 2011
2. Nikitorowicz J., Kreowanie tożsamości dziecka, Gdańsk 2005.
3. Nowak-Łojewska A., Od szkolnego przekazu do konstruowania znaczeń: wiedza społeczna młodszych uczniów z perspektywy nauczyciela, Zielona Góra 2011.
4. Rzeźnicka-Krupa J., Inny w edukacji..., [w:] Paradygmaty współczesnej dydaktyki, red. L. Hurlo, D. Klus-Stańska, M. Łojko, Kraków 2009.
5. Jakowicka M., Wzbogacanie doświadczeń uczniów w kontaktach ze środowiskiem, Warszawa 1995.
6. Budniak A., Edukacja społeczno-przyrodnicza dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym, Kraków 2010.
7. Korwin-Szymanowska A., Lewandowska E., Witkowska-Tomaszewska A., Edukacja dla zrównoważonego rozwoju w perspektywie wyzwań społeczeństwa wiedzy, Warszawa 2016.
8. Magda – Adamowicz M., Kataryńczuk Mania L. (red.), Dziedziny kształcenia w klasach I-III, Warszawa 2013.
9. Magda-Adamowicz M., E. Kobyłecka (red.), *Dziedziny wychowania w klasach początkowych*, Toruń 2016.
10. Magda-Adamowicz M., *Modernizowanie edukacji wczesnoszkolnej*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2004.
11. Ziolo I.: *Edukacja środowiskowa na poziomie nauczania zintegrowanego*, Kraków 2002.
12. Klus-Stańska D., W nauczaniu początkowym inaczej, Kraków 1999.

Further reading

1. Kruszkowski K., Optymalne metody w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego, „Życie Szkoły” 1997, 8.
2. Kwiecień J., Wycieczka i wywiad w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego, „Życie Szkoły” 1991, 9.
3. Łukaszewicz R.M., „Leczenie głupoty” i... czyli salony edukacji ekologicznej NATURAmy, Wrocław 1996.
4. E.iiJ. Frątczakowie, Edukacja ekologiczna uczniów klas I-III, Oficyna Wydawnicza TUVEX, Pabianice 1993
5. Praca nauczyciela i ucznia w klasach I-III, RED. M.Lelonek, T.Wróbel, WSiP, Warszawa 1990
6. Wybrane problemy wczesnej edukacji, cz. 2, Klasy I-III, red. M. Suświłło, Olsztyn 1998.
7. Denek K.: *Wycieczki we współczesnej szkole*, Poznań 1997.
8. Gutowska H. (red.), *Środowisko społeczno-przyrodnicze w klasach I-III*, Warszawa 1982.

Notes

